

Eerste ervaringen uit demo Tijd voor Onderzaai

Om uitspoeling van nutriënten na oogst van de snijmaïs te beperken en de bodemkwaliteit op peil te houden is een goed vanggewas nodig. Veelal wordt een vanggewas gezaaid na de maïsogst. Dat is eigenlijk te laat omdat er dan weinig groeizame dagen zijn, waardoor er nauwelijks groene bodembedekking ontstaat.

Zaaien van gras als vanggewas tussen de maïsrijen heeft dat nadeel niet. Deze zomer organiseerde Koeien & Kansen verschillende demonstratieproeven met graszaai en grasonderzaai in snijmaïs, met het doel om praktijkervaring op te doen. Inmiddels zijn de eerste resultaten binnen en die smaken naar meer. Al is het is nog te vroeg om definitieve conclusies te trekken.

De toegepaste varianten zijn: zaai van Rietzwenkgras tegelijk met de maïs, onderzaai van Italiaans raai-gras en nazaai. Tabel 1 vat de eerste ervaringen samen.

De ervaringen met zaaien van onderzaai waren goed. Op sommige bedrijven werd het onderzaaien echter eigenlijk iets te laat uitgevoerd; daar verliep de kieming en ontwikkeling minder goed. Op de bedrijven waar de onderzaai zich goed ontwikkelde, wordt vaak gewezen op regen die precies op tijd kwam. De veehouders met een minder ontwikkelde onderzaai denken dat deze last kan hebben gehad van de toegepaste onkruidbestrijding (die werd op alle bedrijven met onderzaai toegepast). Het algemene beeld is dat zaai te

Tabel 1: Samenvatting ervaringen van deelnemers aan onderzaai en tegelijkzaai demo's

	Onderzaai	Tegelijkzaai
Zaaien	Steeds goed	Steeds goed
Kieming	Meestal goed	Steeds goed
Ontwikkeling	Wisselend	Meestal goed
Aanwezigheid na maïsogst	Soms goed, soms afwezig	Meestal goed en meestal meer dan bij onderzaai
Effect op draagkracht bodem	Overwegend gunstig	Overwegend gunstig

gelijktijd met maïs tot een beter resultaat heeft geleid dan onderzaai, al zijn hier wel uitzonderingen op. Er zijn ook percelen waar het gras dat tegelijkertijd met maïs gezaaid werd niet ontkiemde. Het verschil tussen de varianten is nu al duidelijk, maar wordt in de loop van de winter waarschijnlijk nog groter.

De foto's geven een impressie van de verschillen bij Jos de Kleijne. Enkele deelnemers zullen binnenkort 'het hek even van de dam halen', zodat geïnteresseerden een blik kunnen werpen.

*Koos Verloop,
Plant Research International
Gerjan Hilhorst,
Wageningen UR Livestock Research*

Tegelijkzaai

Onderzaai

Nazaai

Onderzaai

“Wij hebben het rietzwenkgras tegelijkertijd met de maïs ingezaaid en ondergewerkt met de eg. Eind juni is grasonderzaai toegepast met Italiaans raai-gras en de andere percelen hebben we in oktober ingezaaid met een mix van Italiaans raai-gras en rogge.

Het rietzwenkgras heeft bij ons goed gewerkt. Er ligt een mooie grasmat en de maïs heeft er geen nadelige gevolgen van gehad. De grasonderzaai is redelijk gelukt, daar stond na het hakselen ook een bedekking op. De mix staat er nu ook goed bij.

Het rietzwenkgras is qua arbeid het makkelijkst. Je moet toch eggen na de maïszaai, dus je zou een centrifugaal strooier op de voorkant van de tractor kunnen zetten en dan direct ineggen. De andere twee grasonderzaaimethoden vergen wat discipline; je moet het juiste zaaimoment kiezen. De grasna-zaai is bij mij goed gelukt, maar met slechte weersomstandigheden loop je wel een risico.

We wachten nu op de resultaten van het gewas in het voorjaar, en ik ben ook benieuwd naar de RIVM-metingen van de stikstofuitspoeling.”

Jos de Kleijne